

Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Επερωτήσεων

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Αριθμ. πρωτ. Επερωτήσεων: 4
Ημερομηνία κατάθεσης: 1/2/2024
Ωρα κατάθεσης: 17.17

Αθήνα, 1 Φεβρουαρίου 2024

ΕΠΕΡΩΤΗΣΗ

**Προς: τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κ. Κ. Χατζηδάκη
τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, κ. Χ. Σταϊκούρα
τον Υπουργό Ανάπτυξης, κ. Κ. Σκρέκα**

ΘΕΜΑ: Αδιαφανής, μεροληπτική υπέρ λίγων και σε βάρος του δημόσιου συμφέροντος η χάραξη και εκτέλεση της οικονομικής και αναπτυξιακής πολιτικής της χώρας

Όπως σε όλους τους άλλους τομείς της κυβερνητικής πολιτικής, έτσι και στην οικονομική πολιτική κυριαρχούν η αδιαφάνεια, οι κομματικές σκοπιμότητες, η μεροληψία υπέρ λίγων και πρακτικές και αποφάσεις, που αποβαίνουν εις βάρος του δημόσιου συμφέροντος.

Η θετική συσχέτιση αποτελεσματικών δημοκρατικών θεσμών και βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης αποτελεί κοινή παραδοχή της επιστημονικής κοινότητας, αλλά και των διεθνών οργανισμών, όπως ο ΟΟΣΑ, η Παγκόσμια Τράπεζα, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και το Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ.

Ωστόσο, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας επιμένει τα τελευταία 4,5 έτη, όπως και η Κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ πριν από αυτήν, να ασκεί την οικονομική πολιτική και αναπτυξιακή πολιτική της χώρας με τεράστιες εκπτώσεις σε επίπεδο δημοκρατικού διαλόγου, διαφάνειας και λογοδοσίας.

Και αυτό παρά το γεγονός ότι, διαχειρίζεται μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας τη μεγαλύτερη ροή ευρωπαϊκών πόρων από την ένταξη της χώρας στην ΕΕ και μέσα από το Υπερταμείο συγκεντρωμένα τα σημαντικότερα περιουσιακά στοιχεία του Δημοσίου, μεταξύ των οποίων και τη συμμετοχή του στις συστημικές τράπεζες. Επιπλέον, η ακρίβεια και ο υψηλός πληθωρισμός των τελευταίων δύο ετών, έδωσε πρόσφορο έδαφος για αθέμιτη και αχαλίνωτη κερδοσκοπία μεγάλων επιχειρήσεων και μεσαζόντων, με την ανοχή της Κυβέρνησης.

Σε ό,τι αφορά το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας:

Η συζήτηση για το Εθνικό Σχέδιο, που όφειλε να καταθέσει η χώρα μας για την αξιοποίηση των επιχορηγήσεων και των δανείων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ), ήταν μια πολύ μεγάλη ευκαιρία για μια ευρεία δημοκρατική συζήτηση για τις αναγκαίες δομικές αλλαγές του οικονομικού υποδείγματος, αλλά και των πολιτικών και κρατικών θεσμών στη μετά Covid-19 εποχή.

Ωστόσο, η Κυβέρνηση επέλεξε να κάνει μόνο προσχηματικό διάλογο με τους κοινωνικούς εταίρους και τη Βουλή. Τη στιγμή που έθετε ένα γενικόλογό κείμενο 50 σελίδων σε διαβούλευση στις 25.11.2020, ήδη αντάλλασσε με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ώριμα κείμενα με έργα, γεγονός

που δεν χωράει αμφισβήτησης, αφού στην από Δ100/22.11.2020 γνώμη της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων για την έγκριση της διαδικασίας πρόσληψης Συμβούλων για την ανάθεση δύο (2) δημοσίων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών, για την υποστήριξη της υποβολής στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης, αναφέρεται κατά λέξη ότι: Η «προετοιμασία του Ελληνικού Σχεδίου Ανάκαμψης βρίσκεται σε εξέλιξη, με στόχο να υποβληθεί επίσημα στα αρμόδια Ευρωπαϊκά όργανα πριν το τέλος του πρώτου τριμήνου του 2021 και το αργότερο στις 30.4.2021, όπως ορίζει το προσχέδιο του Κανονισμού για τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Ανάκαμψης, ενώ σχέδια του “τελικού” Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης θα αποστέλλονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή από το Νοέμβριο του 2020.».

Στις 6.4.2021 έγινε συζήτηση επί παρουσίας του προγράμματος 200 σελίδων και όχι επί ολόκληρου του προγράμματος, τη στιγμή όμως που στις 17.3.2021 υπήρχε δημοσίευμα της Handelsblatt, το οποίο ανέφερε ότι, ήδη 4 μήνες πριν είχε κατατεθεί κείμενο 700 σελίδων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, συμπεριλαμβανομένου του σχολίου του Χριστιανοδημοκράτη Ευρωβουλευτή Markus Ferber, που υποστηρίζει ότι είναι από τα καλύτερα σχέδια που κατατέθηκαν!

Τελικά, η Βουλή κλήθηκε να εγκρίνει το τελικό κείμενο Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0», μαζί με την Κύρωση των Συμβάσεων Χρηματοδότησης και της Δανειακής Σύμβασης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας. Και ενώ η Κυβέρνηση απέκρουε όλες τις προτάσεις αναθεώρησης του προγράμματος από την αντιπολίτευση, παρουσιάζοντας ότι το σχέδιο «γράφτηκε στην πέτρα», ακολούθησε την ίδια τακτική και για το κείμενο της πρότασης αναθεώρησης του Σχεδίου «Ελλάδα 2.0», το οποίο κατέθεσε στις 31 Ιουλίου 2023 για έγκριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, θέτοντας προηγουμένως σε διαβούλευση ένα γενικόλογο 8σέλιδο κείμενο ιδεών, για δύο εβδομάδες μέσα στον Αύγουστο (από τις 31 Ιουλίου έως τις 14 Αυγούστου), το οποίο έλαβε μόλις 9 σχόλια.

Μάλιστα, η Κυβέρνηση αρνήθηκε να καταθέσει την πρόταση αναθεώρησης του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» και του σχεδίου της Κυβέρνησης για διεκδίκηση νέων ευρωπαϊκών πόρων για τις πληγείσες περιοχές, μετά από την αριθμ. 35/15-9-2023 Αίτηση Κατάθεσης Εγγράφων της Κοινοβουλευτικής μας Ομάδας, επιβεβαιώνοντας την απαξία με την οποία αντιμετωπίζει τη Βουλή και τον Κοινοβουλευτικό Έλεγχο.

Η ex post κατάθεση του εγκεκριμένου από το Ecofin τροποποιημένου σχεδίου, προφανώς και δεν θα αμβλύνει την απαξία προς τη Βουλή.

Είναι προφανές ότι, οι επιλογές αυτές της Κυβέρνησης αποσκοπούν στην εξυπηρέτηση πολύ συγκεκριμένων μεγάλων συμφερόντων, κάτι που είναι ευδιάκριτο στον τρόπο που εκτελείται το σχέδιο «Ελλάδα 2.0», με πιο χαρακτηριστικό το δεδομένο ότι έως τις 31 Μαΐου 2023 τα πρώτα 2,72 δισεκ. ευρώ δάνεια, μηδενικού επιτοκίου, από το ΤΑΑ, έχουν χορηγηθεί μέσω 178 δανειακών συμβάσεων, με μέσο όρο ανά σύμβαση χρηματοδότησης πάνω από 15 εκ. ευρώ. Σύμφωνα μάλιστα με το μητρώο τελικών δικαιούχων του ΤΑΑ στις 31 Νοεμβρίου του 2023, στις 40 εταιρείες με τη μεγαλύτερη χρηματοδότηση, η αντίστοιχη δανειακή στήριξη είναι άνω των 20 εκατομμυρίων ευρώ, με μέσο όρο δανειακής στήριξης άνω των 65 εκ. ευρώ.

Σε ό,τι αφορά το ΕΣΠΑ:

Από την εποχή των «πακέτων Ντελór», τα ευρωπαϊκά προγράμματα ήταν συνώνυμα της αξιοπιστίας, υπό το πρίσμα της χρηματοδότησης των συνεπών τελικών δικαιούχων. Τόσο οι φορείς των έργων, όσο και οι ανάδοχοι ή οι προμηθευτές, είχαν τη σιγουριά πως ό,τι ολοκληρώνεται θα πληρωθεί. Αυτή η σιγουριά κλονίστηκε ιδιαίτερα από περίεργους χειρισμούς της Κυβέρνησης στο κλείσιμο του ΕΣΠΑ 2014-2020, που με την τριετή παράτασή του, έκλεισε την 31η Δεκεμβρίου 2023.

Το γεγονός ότι εκατοντάδες έργα ενταγμένα στο εν λόγω ΕΣΠΑ έμειναν απλήρωτα το Δεκέμβριο, οδηγώντας σε ανασφάλεια και οικονομικό αδιέξοδο αναρίθμητους συμπολίτες μας ανά την επικράτεια, είναι ήδη γνωστό και πολύ σοβαρό πρόβλημα. Όπως όμως φαίνεται, αυτή είναι μόνο η “κορυφή του παγόβουνου”.

Προκειμένου να πετύχει 100% απορρόφηση πόρων, η Κυβέρνηση προχώρησε σε υπερβολικά μεγάλη υπερδέσμευση, που ξεπερνά την μέχρι σήμερα αποδεκτή και δημοσιονομικά ασφαλή υπερδέσμευση του ~110% στις εντάξεις. Είναι χαρακτηριστικό ότι, στο τέλος Νοεμβρίου, οι υπερδεσμεύσεις στα ενταγμένα έργα ανέρχονταν στο 161% και στις συμβάσεις στο 136%. Πρόκειται για πρωτοφανή πρακτική, με πολύ σοβαρές συνέπειες, αφενός αναπτυξιακές και αφετέρου δημοσιονομικές.

Το πρόβλημα μάλιστα γίνεται πολύ πιο σοβαρό, δεδομένου ότι, η σχετική πλατφόρμα με τα στοιχεία δημοσιότητας για την πορεία υλοποίησης του ΕΣΠΑ 2014-2020, για το Δεκέμβριο, δεν υπάρχει πλέον στην ιστοσελίδα του Υπουργείου, αλλά ούτε των Διαχειριστικών Αρχών. Συνεπώς, ανακύπτει δυσχέρεια δημόσιας εξαγωγής των οριστικών συμπερασμάτων και εγείρονται μείζονα ζητήματα δημοσίου συμφέροντος και διαφάνειας.

Σε ό,τι αφορά το Υπερταμείο και τις θυγατρικές του:

Ένα κρίσιμο πεδίο αδιαφανούς λήψης στρατηγικών οικονομικών αποφάσεων, αποτελεί η λειτουργία της Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας («Υπερταμείο») και των θυγατρικών τους.

Σημειώνεται ότι, το ΠΑΣΟΚ κατήγγειλε την εκχώρηση της Δημόσιας Περιουσίας για 99 χρόνια και έχει καταθέσει προτάσεις τόσο για την ανάκτηση της εθνικής κυριαρχίας της όσο και για την αξιοποίησή της προς όφελος της ανάπτυξης και της κοινωνικής πολιτικής. Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, παρότι καταψήφισε τον νόμο για την ίδρυση του Υπερταμείου, εντούτοις τον υλοποιεί και όχι μόνο.

Ειδικότερα, με ευθύνη των Κυβερνήσεων της Νέας Δημοκρατίας, και πριν από αυτήν του ΣΥΡΙΖΑ, παραμένουν πλήρως αδρανείς οι διατάξεις λογοδοσίας απέναντι στη Βουλή και δια αυτής στην κοινωνία, ειδικότερα δε το άρθρο 202 του ν. 4389/2016 με τις υποχρεώσεις δημοσιότητας και διαφάνειας του Υπερταμείου, η παρ. 2 του άρθρου 16^Α του ν. 3864/2010 για τις υποχρεώσεις λογοδοσίας του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και οι διατάξεις της παρ. 10 του άρθρου 3 του ν. 3986/2011 για τη Διοίκηση του ΤΑΙΠΕΔ.

Ενδεικτικό αποτέλεσμα αυτής της αδιαφανούς λειτουργίας του Υπερταμείου, αποτελεί η εξαιρετικά ζημιογόνος για το δημόσιο συμφέρον αποεπένδυση του ΤΧΣ από το τραπεζικό σύστημα, με βασικό, αλλά όχι μοναδικό, παράδειγμα, τη σκανδαλώδη ζημιά του Δημοσίου κατά πολύ πάνω από 2 δις ευρώ, μετά την μετατροπή των μετατρέψιμων ομολογιών (CoCos) σε μετοχές και την εκ των υστέρων ανακεφαλαιοποίηση της Πειραιώς Financial Holdings Α.Ε..

Ένα, επίσης, χαρακτηριστικό παράδειγμα για τη λειτουργία του ΤΧΣ, είναι η περίπτωση της πώλησης του συνόλου της συμμετοχής του στην Alpha Υπηρεσιών και Συμμετοχών, μητρικής εταιρείας της Alpha Bank. Η Κυβέρνηση προχώρησε σε πανηγυρικού χαρακτήρα ανακοινώσεις πριν το ΤΧΣ ξεκινήσει στις 30/10/2023 τη διαγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών (που ολοκληρώθηκε τελικά στις 10/11/2023).

Ειδικότερα, είναι τουλάχιστον παράδοξο ότι το Ταμείο ξεκίνησε τη διαγωνιστική διαδικασία μετά την υποβολή δεσμευτικής προσφοράς - στις 23/10/2023 - από πλευράς της ιταλικής UniCredit και αφού πρώτα ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κ. Κωστής Χατζηδάκης, είχε με δήλωσή του *«καλωσορίσει την απόφαση της UniCredit να επενδύσει στην Alpha Bank»*. Από το παραπάνω προκύπτει το εύλογο ερώτημα αν το ΤΧΣ τελικά γνώριζε - ως μέτοχος του υπό παραχώρηση 9% της Alpha Bank - εξαρχής το ενδιαφέρον της UniCredit ή εάν βρέθηκε ενώπιον τετελεσμένων. Επιπλέον, προκύπτει το ερώτημα εάν η Κυβέρνηση παρακάμπτει το ΤΧΣ, τότε ποιος είναι ο λόγος της συνέχισης της ύπαρξής του και δεύτερον και σημαντικότερο, για ποιον λόγο η ίδια η Κυβέρνηση τον Ιούνιο του 2022 παρέτεινε με νόμο τη λειτουργία του ΤΧΣ έως το 2025, τη στιγμή που το ΠΑΣΟΚ-Κίνημα Αλλαγής πρότεινε την κατάργησή του και τη μετάταξη των μετοχικών ποσοστών του από τις συστημικές τράπεζες στο Υπουργείο Οικονομικών.

Τη θέση μας αυτή για το ΤΧΣ συνηγορεί και η έκθεση του ΚΕΠΕ με τίτλο: «Οι αρνητικές επιπτώσεις της αποεπένδυσης του ΤΧΣ από το ελληνικό τραπεζικό σύστημα», που δημοσιεύτηκε στις αρχές του Νοεμβρίου, η οποία κατέδειξε ότι τα εκτιμώμενα από τη Moody's, στις 10 Οκτωβρίου 2023, αναμενόμενα έσοδα του ΤΧΣ από την αποεπένδυση των ελληνικών τραπεζών, της τάξης των €3 δισεκ., με βάση το ποσό της συνολικής επένδυσης €46 δισεκ. από το ΤΧΣ στις ελληνικές τράπεζες, οδηγεί σε υπαινισσόμενες ζημίες (implied losses) που ανέρχονται σε €42 δισεκ. με €43 δισεκ. ή, εναλλακτικά, η υπαινισσόμενη απόδοση (implied return) -91,3% και -93,5%.

Όσον αφορά το πεδίο λειτουργίας της ΕΤΑΔ, ενώ έως τουλάχιστον το 2014 υπήρχε ως δημόσια διαθέσιμη πληροφορία από το Υπουργείο Οικονομικών η περιγραφή των 72.000 ακινήτων που διαχειριζόταν, η πληροφορία κατέστη κρυφή επί ημερών ΣΥΡΙΖΑ, ενώ η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας φρόντισε να μην επιστραφούν στο Δημόσιο μια σειρά από τα 10.119 ακίνητα τα οποία είχαν εν κρυπτώ μεταφερθεί από την Κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ στο Υπερταμείο, μη συμμορφούμενη σε σχετική απόφαση του ΣτΕ που έκρινε ότι παρανόμως μεταφέρθηκαν στην ΕΤΑΔ. Επιπλέον, η Κυβέρνηση *“ποίησε την νήσαν”*, όταν ο κ. Α. Μπέζας, απομακρυνόμενος τον Μάρτιο του 2022 με απόφαση της Διοίκησης του Υπερταμείου από τη θέση του Προέδρου της ΕΤΑΔ, άφησε αιχμές για τη *«Διοίκηση της υπερκοστοθόρου σε συμβούλους και στελέχη ΕΕΣΥΠ»*.

Η Νέα Δημοκρατία, που ως αξιωματική αντιπολίτευση *«διερρήγνυε τα ιμάτια της»* κατά τη ψήφιση του ν. 4689/2016 για τη σύσταση του Υπερταμείου, ως Κυβέρνηση ενίσχυσε το Υπερταμείο, υπάγοντας σε αυτό την Εταιρεία *«Συμμετοχές 5G Α.Ε.»* και το Ταμείο *«Φαιστός»*, που έχει σαν αποστολή τις επενδύσεις σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην έρευνα ή/και ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών που λειτουργούν σε υποδομές 5G, ένα πολύ κρίσιμο πεδίο για την ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας, χωρίς να προβλέψει όμως καμία ρήτρα λογοδοσίας και διαφάνειας, με

αποτέλεσμα οι αποφάσεις και εξελίξεις στον τομέα αυτό να παραμένουν γνωστές μόνο σε προνομιούχους συνομιλητές της Διοίκησης του Υπερταμείου και της Κυβέρνησης.

Επιπλέον, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας ενίσχυσε περαιτέρω το Υπερταμείο, αναθέτοντας σε αυτό μέσω του ΤΑΙΠΕΔ την ωρίμανση Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Μάλιστα, ενδεικτικό της απύθμενης υποκρισίας της Νέας Δημοκρατίας για το ζήτημα των ιδιωτικοποιήσεων από το ΤΑΙΠΕΔ είναι ότι, ενώ νυν Υπουργοί της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας το 2019 ως βουλευτές της αντιπολίτευσης μιλούσαν για σκάνδαλο και ποινικές ευθύνες, κατά τη συζήτηση του ν. 4594/2019 για την κύρωση της από 24 Ιανουαρίου 2019 Σύμβασης Παράτασης της «Σύμβασης Ανάπτυξης Αεροδρομίου», η Κυβέρνηση προώθησε τις διατάξεις για την ιδιωτικοποίηση του Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών, του πιθανότατα μεγαλύτερου περιουσιακού στοιχείου του Ελληνικού Δημοσίου, με συνοπτική συζήτησή του στη Βουλή.

Μάλιστα, η εμπιστοσύνη του Υπουργού Οικονομικών προς το ΤΑΙΠΕΔ έφτασε σε τέτοιο βαθμό, ώστε με το άρθρο 114 του ν. 5072/2023 να αντικαταστήσει τον προληπτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου στις πωλήσεις του ΤΑΙΠΕΔ στο χρηματιστήριο των στρατηγικών για το Ελληνικό Δημόσιο συμμετοχών, όπως αυτές στα Ελληνικά Πετρέλαια και τον ΔΑΑ Ελευθέριος Βενιζέλος, από μια γνωμοδότηση πιστωτικού ιδρύματος ή Ε.Π.Ε.Υ. σχετικά με το δίκαιο και εύλογο της συναλλαγής.

Σε ό,τι αφορά τις Συμβάσεις Στρατηγικής Σημασίας:

Και σε αυτό το πεδίο παρατηρείται η ύποπτη κρυψίνοια του οικονομικού επιτελείου της Κυβέρνησης, καθώς οι αποφάσεις Κυβερνητικής Επιτροπής Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας - και της προγενέστερης Κυβερνητικής Επιτροπής Συντονισμού Μεγάλων Έργων Υποδομής - που συγκροτήθηκαν βάσει των διατάξεων του ν. 4622/2019 για το «Επιτελικό Κράτος», δεν δημοσιεύονται ούτε σε ΦΕΚ ούτε στη Διαύγεια, με αποτέλεσμα να μην είναι δημόσια γνωστό με επίσημο τρόπο το περιεχόμενο, ο προϋπολογισμός και τα κριτήρια επιλογής των έργων που έχουν ενταχθεί στο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας, η κατανομή τους ανάμεσα στο Ταμείο Ανάκαμψης και το ΕΣΠΑ, το ποιοι είναι οι φορείς ωρίμανσής τους και η εξέλιξη της εκτέλεσής τους, καθώς και το ποια από αυτά έχουν ανατεθεί προς ωρίμανση στη Μονάδα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας του ΤΑΙΠΕΔ.

Σε ό,τι αφορά την ΑΑΔΕ:

Επιπλέον, ενδεικτικό της αδιαφάνειας με την οποία χειρίζεται το οικονομικό επιτελείο κρίσιμα ζητήματα με δημοσιονομικό και οικονομικό αντίκτυπο, αποτελεί το γεγονός ότι χρειάστηκαν, η Επίκαιρη Ερώτηση 16/3-10-2022 και η με αριθ. πρωτ. 619/31/01-11-2022 Ερώτηση σε συνδυασμό με Α.Κ.Ε. της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής, για να καταστεί δημόσια γνωστό ότι το Υπουργείο Οικονομικών κατέβαλε εν κρυπτώ στις 12.5.2022 στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, συμφηφίζοντας με ευρωπαϊκούς πόρους, το ποσό «μαμούθ» των 367.741.756,06 ευρώ, ως πρόστιμο για απώλεια δασμών από την υποκοστολόγηση μεγάλων ποσοτήτων εισαγόμενων από την Κίνα κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και παπουτσιών, μέσω του λιμανιού του Πειραιά, κατά τη χρονική περίοδο έως και το τέλος του 2019, με κλιμάκωση του φαινομένου τη διετία 2018-2019 και ενώ διενεργούνταν έλεγχοι για το θέμα αυτό από την OLAF, η οποία είχε αποστείλει σχετικές επιστολές από το 2017.

Το θέμα αυτό κρατήθηκε κρυφό από την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Οικονομικών και της ΑΑΔΕ - τόσο επί ΝΔ όσο και επί ΣΥΡΙΖΑ - με στόχο τη συγκάλυψη, αλλά και την πιθανή παραγραφή ευθυνών για τη σκανδαλώδη υπόθεση, παρόλο που η σημαντική δημοσιονομική επίπτωση της υπόθεσης ξεπερνάει τα 680 εκατομμύρια ευρώ, αν συνυπολογιστεί το ποσό των οφειλόμενων τόκων (συμπεριλαμβανομένων και αυτών που χρεώθηκαν με ευθύνη της Κυβέρνησης του κ. Μητσοτάκη από τον Ιούλιο του 2019 και μετά) και το γεγονός ότι στο ανωτέρω καταβληθέν ποσό αναλογεί ένα επιπλέον ποσό 25%, που έπρεπε να εισπραχθεί από τον Κρατικό Προϋπολογισμό ως κόστος συλλογής των δασμών που αναλογεί στα κράτη-μέλη.

Η αδιαφανής λειτουργία της ΑΑΔΕ ενισχύεται από το γεγονός ότι, έχουν παραμείνει με ευθύνη των Κυβερνήσεων στην πράξη ανεφάρμοστες οι διατάξεις για τη λογοδοσία της προς τη Βουλή, όπως έχουν προβλεφθεί στο άρθρο 4 και στην παρ. 2 του άρθρου 21 του ν. 4389/2016.

Επιπλέον, στο άρθρο 13 του νόμου 4389/2016 προβλέπεται ότι, ο Διοικητής της ΑΑΔΕ υπογράφει συμβόλαιο απόδοσης με τον Υπουργό Οικονομικών, το οποίο καθορίζει τις υποχρεώσεις του, τη σχέση εργασίας του, την αμοιβή για τις υπηρεσίες του, και τους ποιοτικούς και ποσοτικούς στόχους, οι οποίοι πρέπει να επιτευχθούν κατά τη διάρκεια της θητείας του, καθώς και σε ετήσια βάση. Επίσης, προβλέπεται ότι στο συμβόλαιο του Διοικητή της ΑΑΔΕ μπορεί να προβλέπεται ετήσιο bonus σε περίπτωση υπέρβασης ή επίτευξης των ετήσιων στόχων που του τίθενται ή επίτευξης των βασικών δεικτών απόδοσης της φορολογικής διοίκησης. Ωστόσο, δεν υπάρχει καμία επίσημη πληροφόρηση για τα συμβόλαια απόδοσης που έχει υπογράψει ο Διοικητής της ΑΑΔΕ, από τον χρόνο της ανάληψης των καθηκόντων σας το 2019 μέχρι και σήμερα, και αν και πόσα bonus του έχουν καταβληθεί.

Σε ό,τι αφορά τα κόκκινα δάνεια:

Ένα επίσης πολύ κρίσιμο πεδίο για τη λειτουργία της εθνικής οικονομίας, είναι η διαχείριση των κόκκινων δανείων από Εταιρείες Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις (ΕΔΑΔΠ), οι οποίες πλέον διαχειρίζονται χαρτοφυλάκια με μη εξυπηρετούμενα και εξυπηρετούμενα δάνεια 78 δισεκ. Ευρώ, ποσό που αναλογεί στο 1/3 του ΑΕΠ σε τρέχουσες τιμές. Ωστόσο, τόσο στον ν. 4354/2015 της Κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, με τον οποίο θεσπίστηκε το πλαίσιο λειτουργίας των ΕΔΑΔΠ, όσο και στον ν. 4649/2019 της Κυβέρνησης Νέας Δημοκρατίας, με τον οποίο θεσπίστηκε το πρόγραμμα Ηρακλής και με τον οποίο, όπως έχει συμπληρωθεί, χορηγήθηκαν εγγυήσεις άνω των 20 δισεκ. ευρώ για την τιτλοποίηση δανείων, με σκοπό τη μείωση των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων των πιστωτικών ιδρυμάτων, δεν συμπεριλήφθηκαν δικλείδες διαφάνειας και λογοδοσίας για τη διαχείριση των δανείων αυτών. Έτσι, παρά τις εγγυήσεις που χορήγησαν οι Έλληνες φορολογούμενοι, η μόνη δημόσια πληροφορία που έχουν για τη διαχείριση των χαρτοφυλακίων από τις ΕΔΑΔΠ, είναι το συνολικό τελικό ύψος των δανείων που έχει μεταφερθεί σε αυτές, χωρίς να υπάρχει επίσημη και δημόσια διαδικασία πληροφόρησης, λογοδοσίας, αξιολόγησης και διαλόγου για τον τρόπο διαχείρισης των δανείων, για την εξέλιξη των μη ληξιπρόθεσμων δανείων που διαχειρίζονται οι ΕΔΑΔΠ, τους αγοραστές των πωλούμενων περιουσιακών στοιχείων από τις ΕΔΑΔΠ και εν τέλει για την τελική δημοσιονομική και οικονομική επίδραση της διαχείρισης των δανείων και του προγράμματος Ηρακλής.

Σε ό,τι αφορά τη ζημία από την ενίσχυση της Aegean:

Μία ακόμα θλιβερή υπενθύμιση της αδιαφανούς λειτουργίας του οικονομικού επιτελείου της Κυβέρνησης είναι ότι, κατέστη δημόσια πληροφορία, μετά από ανακοίνωση της Aegean, πως

η Ελληνική Δημοκρατία υπέβαλε, στις 3.11.2023, δήλωση πρόθεσης για την άσκηση του συνόλου των δικαιωμάτων κτήσης κοινών μετοχών (warrants) της εταιρείας που κατέχει σε συνέχεια Κρατικής Ενίσχυσης ύψους 120 εκ. ευρώ, ως αποζημίωση μέρους των αμέσων συναρτώμενων με την πανδημία Covid-19 ζημιών του 2020. Η Εταιρεία ανακοίνωσε ότι θα αγοράσει τους Τίτλους Κτήσης καταβάλλοντας στην Ελληνική Δημοκρατία 85,4 εκατ. ευρώ για το σύνολο των 10.369.217 Τίτλων Κτήσης, προκαλώντας μια ταμειακή ζημία για το Δημόσιο της τάξης των 35 εκατομμυρίων ευρώ, χωρίς να υπάρξει καμία ουσιαστική τεκμηρίωση για αυτήν την κυβερνητική επιλογή. Η κύρωση αυτής της ζημιογόνου για το ελληνικό Δημόσιο συναλλαγής, ψηφίστηκε με συνοπτική συζήτηση από τη Βουλή στις 11 Ιανουαρίου 2024.

Σε ό,τι αφορά την ακρίβεια:

Με τις διατάξεις του άρθρου 54 του ν. 5045/2023, επιδιώκεται η παρεμπόδιση της αθέμιτης κερδοφορίας των επιχειρήσεων που προέρχεται από την πώληση προϊόντων ή την παροχή υπηρεσιών που είναι απαραίτητα για την υγεία, τη διατροφή, τη διαβίωση, τη μετακίνηση, τη θέρμανση, την παραγωγή ζεστού νερού χρήσεως και την ασφάλεια του καταναλωτή, στην περίοδο της γεωπολιτικής κρίσης που έχει προκληθεί από τη στρατιωτική εισβολή της Ρωσικής Ομοσπονδίας στην Επικράτεια της Ουκρανίας, καθώς και των προϊόντων των οποίων η αγορά επιδοτείται από το πρόγραμμα «Αλλάζω Συσκευή». Ο περιορισμός της αθέμιτης κερδοφορίας επιδιώκεται μέσω του προσδιορισμού ανώτατου ύψους περιθωρίου μικτού κέρδους, το οποίο δεν θα υπερβαίνει, μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2023, το μικτό περιθώριο κέρδους της εκάστοτε επιχείρησης πριν από την 1η Ιανουαρίου 2022. Η παράβαση της διάταξης τιμωρείται με πρόστιμο, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην παρ. 5 του άρθρου 13α του ν. 2251/1994.

Ωστόσο, η Κυβέρνηση κατά την εφαρμογή ακόμα και αυτών των ελάχιστων, σε σχέση με το ύψος της κερδοσκοπίας, προστίμων που επιβάλλει, επιμένει να ερμηνεύει τις διατάξεις για την καταπολέμηση της αθέμιτης κερδοσκοπίας με αυθαίρετο τρόπο, ώστε στις προβλεπόμενες στο άρθρο 13α του ν. 2251/1994 περιλήψεις των αποφάσεων που δημοσιεύονται με στοιχεία για τα πρόστιμα, να μην καταγράφονται οι επωνυμίες προϊόντων και οι υπηρεσίες στις οποίες διαπιστώθηκαν οι παραβάσεις, για να καταστεί γνωστό στους καταναλωτές με ποιον ακριβώς τρόπο επήλθε η αθέμιτη κερδοφορία, αλλά και ποια ήταν η έκτασή της. Αποφεύγοντας να αξιοποιήσει την πίεση του καταναλωτικού κοινού, που θα λειτουργούσε συμπληρωματικά και πιθανότατα και πιο αποτρεπτικά από τα πρόστιμα στην αποτελεσματική αποτροπή της αθέμιτης κερδοφορίας, προστατεύει στην πράξη όσους αισχροκερδούν.

Σε ό,τι αφορά την Οικονομική & Κοινωνική Επιτροπή:

Η ελληνική Οικονομική & Κοινωνική Επιτροπή (Ο.Κ.Ε.), που ιδρύθηκε το 1994, με πρότυπο την Ο.Κ.Ε. της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αποτελεί από το Μάιο του 2001 και συνταγματικά αναγνωρισμένο θεσμό του ελληνικού κράτους, έχει ως βασική αποστολή τη διεξαγωγή του κοινωνικού διαλόγου για τη γενική πολιτική της χώρας και ιδίως για τις κατευθύνσεις της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής, καθώς και τη διατύπωση γνώμης επί των νομοσχεδίων και προτάσεων νόμων που παραπέμπονται σε αυτήν. Επιδίωξη της Ο.Κ.Ε. είναι η προώθηση του κοινωνικού διαλόγου και μέσω αυτού η διαμόρφωση κοινά αποδεκτών θέσεων για θέματα που απασχολούν την κοινωνία ευρύτερα ή ειδικότερα τμήματα αυτής.

Ωστόσο, σύμφωνα με τα δημόσια διαθέσιμα στοιχεία, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας ζήτησε από την Ο.Κ.Ε. από το 2019 να γνωμοδοτήσει μόνο για δύο νομοσχέδιά της, καταδεικνύοντας για ακόμη μια φορά την “αλλεργία” που έχει στον διάλογο με τους κοινωνικούς εταίρους, αλλά και τους συνταγματικά κατοχυρωμένους δημοκρατικούς θεσμούς.

Σε ό,τι αφορά το Μητρώο των Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης:

Επίσης είναι άξιο απορίας γιατί η τελευταία έκδοση του Μητρώου των Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης κατά ESA 2010, καθώς και της Εξέλιξης της Περιμέτρου της Γενικής Κυβέρνησης, που αναρτά στην ιστοσελίδα της η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), έχουν ως μήνα αναφοράς τον Σεπτέμβριο του 2019, ενώ οι εκδόσεις του μητρώου δημοσιοποιούνταν ανελλιπώς από το 2010.

Η κατάρτιση και τακτική ενημέρωση του στατιστικού Μητρώου Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, αποτελεί υποχρέωση όλων των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη σωστή οριοθέτηση του θεσμικού τομέα της Γενικής Κυβέρνησης, όπως αυτή προσδιορίζεται από το Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών (European Systems of Accounts-ESA), με βάση συγκεκριμένα κριτήρια. Το Μητρώο καταρτίζεται και χρησιμοποιείται για τη διενέργεια των ετήσιων και τριμηνιαίων ερευνών των Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, οι οποίες είναι αναγκαίες για την κατάρτιση των τριμηνιαίων και ετήσιων δημοσιονομικών στατιστικών από την ΕΛΣΤΑΤ.

Σημειώνεται ωστόσο ότι, πέρα από τη στατιστική και δημοσιονομική χρήση του, το μητρώο αυτό καθορίζει το πεδίο εφαρμογής πολλών νομοθετημάτων, μέσω της ευθείας παραπομπής στην παρ. β του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις στον ορισμό της Γενικής Κυβέρνησης» που περιλαμβάνει τον ορισμό της Γενικής Κυβέρνησης.

Δεδομένων των ανωτέρω, επερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

- 1.** Για το ότι απέφυγαν τον ουσιαστικό δημόσιο διάλογο με τους κοινωνικούς εταίρους και τη Βουλή για το αρχικό Εθνικό Σχέδιο «Ελλάδα 2.0», την ώρα που είχαν πρόσβαση σε αυτό Ευρωβουλευτές του Λαϊκού Κόμματος, αλλά και για την τροποποίησή του στη συνέχεια, και ακόμα και σήμερα δεν δείχνουν να έχουν την τόλμη να εφαρμόσουν ένα σύστημα διαφάνειας και λογοδοσίας μέσω τακτικής ενημέρωσης της Βουλής και της ελληνικής κοινωνίας για την εκτέλεση του προγράμματος, την κατανομή του σε τελικούς δικαιούχους και την προστιθέμενη αξία του για την ελληνική οικονομία και κοινωνία, με αποτέλεσμα μερικές δεκάδες επιχειρήσεις της χώρας να απολαμβάνουν με προνομιακό και αδιαφανή τρόπο τη μερίδα του λέοντος των διατιθέμενων πόρων.
- 2.** Για το “θολό τοπίο” στο κλείσιμο του ΕΣΠΑ 2014-2020, την ανάγκη αποκατάστασης της σχετικής πλατφόρμας με τα στοιχεία δημοσιότητας της πορείας υλοποίησής του, ώστε να είναι δημοσίως και λεπτομερώς γνωστά τα δεδομένα για το ύψος των υπερδεσμεύσεων, τις πληρωμές που δεν πραγματοποιήθηκαν, την απορρόφηση πόρων, τα έργα που δεν έχουν ολοκληρώσει φυσικό ή/και οικονομικό αντικείμενο και απαιτείται πρόσθετη χρηματοδότηση από το εθνικό ΠΔΕ, καθώς και για την αποκατάσταση της αξιοπιστίας του ΕΣΠΑ ως αποτελεσματικού αναπτυξιακού εργαλείου.
- 3.** Για το ότι διατηρούν και εκμεταλλεύονται την αδιαφάνεια και την έλλειψη λογοδοσίας του Υπερταμείου και των θυγατρικών του:

3.1. Αγνοώντας τις διατάξεις λογοδοσίας απέναντι στη Βουλή και δια αυτής στην κοινωνία και ειδικότερα το άρθρο 202 του ν. 4389/2016 με τις υποχρεώσεις δημοσιότητας και διαφάνειας του Υπερταμείου, την παρ. 2 του άρθρου 16^Α του ν. 3864/2010 για τις υποχρεώσεις λογοδοσίας του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και τις διατάξεις της παρ. 10 του άρθρου 3 του ν. 3986/2011 για τη Διοίκηση του ΤΑΙΠΕΔ.

3.2. Για τη μη θέσπιση και εφαρμογή ανάλογων διατάξεων δημοκρατικής λογοδοσίας της Εταιρείας «Συμμετοχές 5G Α.Ε.» και του Ταμείου «Φαιστός».

3.3. Υπαγορεύοντας στο ΤΧΣ αποφάσεις που απομειώνουν τη δημόσια περιουσία, όπως αυτή περιγράφεται και επιβεβαιώνεται και από την έκθεση του ΚΕΠΕ.

3.4. Αποκρύπτοντας ως δημόσια πληροφορία το σύνολο των ακινήτων και εν γένει των 72.000 περιουσιακών στοιχείων που διαχειρίζεται η ΕΤΑΔ, αλλά και των ενεργειών αξιοποίησής τους.

3.5. Αποκρύπτοντας ποια από τα 10.119 ακίνητα που μεταφέρθηκαν παρανόμως από την Κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ στο Υπερταμείο, τελικά παρέμειναν στην κυριότητα ή στη διαχείρισή του.

3.6. Καλύπτοντας το ΤΑΙΠΕΔ για την απόπειρα πώλησης με σκανδαλώδη υποτίμηση του δικαιώματος παράτασης της «Σύμβασης Ανάπτυξης Αεροδρομίου» και συνεχίζοντας μάλιστα το έγκλημα προωθώντας το θεσμικό πλαίσιο για την ιδιωτικοποίηση του ΔΑΑ Ελ. Βενιζέλος με συνοπτική συζήτηση στη Βουλή, για να αποφευχθεί ακόμα και η διατύπωση της κριτικής της αντιπολίτευσης στη Βουλή.

3.7. Αντικαθιστώντας τον προληπτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου στις πωλήσεις του ΤΑΙΠΕΔ στο χρηματιστήριο των στρατηγικών για το Ελληνικό Δημόσιο συμμετοχών, όπως αυτές στα Ελληνικά Πετρέλαια και τον ΔΑΑ Ελευθέριος Βενιζέλος, από μια γνωμοδότηση πιστωτικού ιδρύματος ή Ε.Π.Ε.Υ. σχετικά με το δίκαιο και εύλογο της συναλλαγής.

4. Για το ότι δεν δημοσιοποιούν τις αποφάσεις της Κυβερνητικής Επιτροπής Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας (και της προγενέστερης Κυβερνητικής Επιτροπής Συντονισμού Μεγάλων Έργων Υποδομής), για να καταστεί γνωστό τι έχει συμπεριλάβει η Κυβέρνηση στο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας και πως αυτά εξυπηρετούν το συνολικό αναπτυξιακό σχέδιο της χώρας, ενώ οι αποφάσεις αυτές πρέπει να δημοσιεύονται σύμφωνα με το Σύνταγμα της Ελλάδος, όπως οι άλλες κανονιστικές πράξεις, για να είναι δεσμευτικές.

5. Για το ότι δεν εφαρμόζουν τις διατάξεις για τη λογοδοσία της ΑΑΔΕ προς τη Βουλή, ώστε να δίνονται απαντήσεις σε κρίσιμα ερωτήματα που αφορούν τη λειτουργία της, όπως ενδεικτικά μια σειρά από αναπάντητα ακόμα ερωτήματα σχετικά με τους ανείσπρακτους δασμούς 367.741.756,06 ευρώ και τους τόκους τους, που καταλογίστηκαν και πληρώθηκαν εν κρυπτώ, αλλά και για το να γνωρίζουν οι φορολογούμενοι ποια είναι τα συμβόλαια απόδοσης που έχει υπογράψει ο Διοικητής της ΑΑΔΕ και αν έχει λάβει μπόνους για την επίτευξη των στόχων που του έχουν τεθεί από την Κυβέρνηση.

6. Για το ότι μέχρι σήμερα δεν έχουν θεσπίσει διατάξεις για τη δημόσια διαδικασία πληροφόρησης, λογοδοσίας, αξιολόγησης και διαλόγου, για τον τρόπο διαχείρισης των δανείων από τις ΕΔΑΔΠ, για την εξέλιξη των μη ληξιπρόθεσμων δανείων που διαχειρίζονται, τους αγοραστές των πωλούμενων περιουσιακών στοιχείων και εν τέλει για την τελική δημοσιονομική και οικονομική επίδραση της διαχείρισης των δανείων και του προγράμματος Ηρακλής.

7. Για το ότι αποφάσισαν τη ζημία του Ελληνικού Δημοσίου κατά 35 εκ. ευρώ, από τη βιαστική και αναιτιολόγητη άσκηση των δικαιωμάτων κτήσης κοινών μετοχών της Aegean και τη μεταπώλησή τους στην εταιρεία.

8. Για το ότι δεν δημοσιοποιεί τις επωνυμίες προϊόντων και υπηρεσιών για τις οποίες διαπιστώθηκαν οι παραβάσεις αθέμιτης κερδοφορίας και επιβλήθηκαν σχετικά πρόστιμα,

αποφεύγοντας να ενημερώσει το καταναλωτικό κοινό, αξιοποιώντας την πίεση που μπορεί να ασκήσει στην αγορά για τον περιορισμό των κερδών απληστίας.

9. Για το ότι έχει απαξιώσει πλήρως τη Συνταγματικά Κατοχυρωμένη Ο.Κ.Ε. και δια αυτής τον διάλογο των κοινωνικών εταίρων.

10. Για το ότι σταμάτησε μετά από δέκα περίπου έτη η δημοσιοποίηση των στοιχείων σχετικά με το Στατιστικό Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης κατά ESA 2010, καθώς και της Εξέλιξης της Περιμέτρου της Γενικής Κυβέρνησης στα στοιχεία του Σεπτεμβρίου του 2019, καθιστώντας στην ουσία μη δημόσια πληροφορία την εξέλιξη του ποια νομικά πρόσωπα συνιστούν τη Γενική Κυβέρνηση από τις εκλογές του 2019 και μετά, και προτίθενται, πάντα σεβόμενοι το πλαίσιο της ανεξαρτησίας που διέπει την ΕΛΣΤΑΤ, βάσει του σχετικού θεσμικού πλαισίου να μεριμνήσουν ώστε τα μητρώα αυτά να καταστούν εκ νέου δημόσια.

11. Για το ότι, πέραν των ανωτέρω και παρά τις επισημάνσεις των διεθνών οργανισμών και άλλων φορέων, αρνούνται να λάβουν άλλες πρωτοβουλίες για τη χάραξη και εκτέλεση της οικονομικής και αναπτυξιακής πολιτικής της χώρας με περισσότερο κοινωνικό διάλογο, διαφάνεια και λογοδοσία.

Οι επερωτώντες βουλευτές

Ανδρουλάκης Νικόλαος

Λιακούλη Ευαγγελία

Πάνας Απόστολος

Κατρίνης Μιχάλης

Μάντζος Δημήτριος

Γερουλάνος Παύλος

Κουκουλόπουλος Παρασκευάς

Αποστολάκη Μιλένα

Βατσινά Ελένη

Σταρακά Χριστίνα

Αχμέτ Ιλχάν

Γιαννακοπούλου Κωνσταντίνα

Γρηγοράκου Παναγιώτα

Δουδωνής Παναγιώτης

Καζάνη Αικατερίνη

Κωνσταντινόπουλος Οδυσσέας

Μιχαηλίδης Σταύρος

Μουλκιώτης Γεώργιος

Μπαράν Μπουρχάν

Μπιάγκης Δημήτριος

Νικητιάδης Γεώργιος

Νικολαΐδης Αναστάσιος

Παπανδρέου Γεώργιος

Παρασκευαΐδης Παναγιώτης

Παραστατίδης Στέφανος

Παρασύρης Φραγκίσκος

Πουλάς Ανδρέας

Σπυριδάκη Αικατερίνη

Τσίμαρης Ιωάννης

Χνάρης Εμμανουήλ

Χρηστίδης Παύλος

Χριστοδουλάκης Εμμανουήλ